



Εξώφυλλο

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΜΑΪΟΥ 2024 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #302

31 ΜΑΪΟΥ, 21.00:

Έχουμε ραντεβού

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr γίνεται οκτώ χρονών φέτος. Αυτά τα οκτώ χρόνια πέρασαν πολύ γρήγορα, αλλά και πολύ αργά ταυτόχρονα.

Ένας πολύ καλός τρόπος να γιορτάσει τα όγδοα γενέθλιά του, ένα ανεξάρτητο, αυτοδιαχειριζόμενο ενημερωτικό μέσο, είναι ένα καινούργιο βιβλίο.

Οι «25+2 Ρετρό Ιστορίες» είναι η συνέχεια της πρώτης μας έκδοσης, πριν από επτά χρόνια, τις «25+1 Ρετρό Ιστορίες».

Σας καλούμε να γνωρίσετε από κοντά το καινούργιο μας βιβλίο στην παρουσίαση που θα γίνει, σε συνεργασία με τη Θεατρική Συμπαιγνία, στο αίθριο του **ΚΕΠΑΒΙ**, την **Παρασκευή 31 Μαΐου**, στις **21.00**.

Θα σας πούμε για το βιβλίο και θα σας μιλήσει γι αυτό ο **Κώστας Καραβίδας**, διδάσκων ελληνική λογοτεχνία στο Φιλολογικό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Οκτώ χρόνια είναι ήδη πολλά για ένα τέτοιο εγχείρημα, το οποίο έχει κερδίσει τα στοιχήματα που έβαλε.

Μέσα σε αυτή την οκταετία το typos-i.gr έγινε αναγνωρίσιμο, απέκτησε κοινό που μεγαλώνει συνεχώς, είναι αξιόπιστο, κοινωνικά ευαίσθητο, αναλυτικό και ψύχραιμο.

Δηλαδή, ένα κανονικό δημοσιογραφικό μέσο.

Παράλληλα, φτιάξαμε πράγματα που είναι παντού γύρω μας πλέον: Δύο βιβλία, πάνω από 40 εκπομπές podcast, μόνιμες στήλες, ένα ντοκιμαντέρ που ταξίδεψε σε κινηματογραφικά φεστιβάλ. Πράγματα που έκαναν την πορεία τους και όταν την ολοκλήρωσαν (ή και βαρεθήκαμε...), ήρθαν άλλα στη θέση τους για να συνεχίσουν μια σύνθετη και δημιουργική δημοσιογραφική –πρώτα και πάνω από όλα– δουλειά.

Οκτώ χρόνια δεν είναι αρκετά.

Το μεγαλύτερό μας στοίχημα είναι να συνεχίσουμε και να κάνουμε και άλλα, καινούργια πράγματα.

Δεν θα το καταφέρουμε χωρίς τη στήριξη όλων σας, που μας διαβάζετε, μας ακούτε και μας γνωρίζετε σε καθημερινή βάση.

Ελάτε λοιπόν στο ραντεβού μας!

«Τύπος Ιωαννίνων»

παρουσίαση του βιβλίου



Παρασκευή 31 Μαΐου

ώρα 21:00

στο αίθριο της «Θεατρικής Συμπαιγνίας»,

στο ΚΕΠΑΒΙ.



8
χρόνια
«Τύπος Ιωαννίνων»

Επιχειρηματικό σελ.



Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε



1

Καφές-γύρος-τυρόπιτα: Το... χρηματιστήριο των Ιωαννίνων

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ακρίβεια που «τρώει» τον μισθό, μαζί και τις μικρές αυξήσεις που εφαρμόζονται σε αυτόν, είναι ένα από τα βασικά προβλήματα στην Ελλάδα. Μπορεί η κυβέρνηση να διατείνεται ότι παρεμβαίνει, οι παρεμβάσεις της όμως δεν είναι τόσο επαρκείς, ώστε να μειώσουν τις τιμές βασικών αγαθών..»

<https://typos-i.gr/article/kafes-gyros-tyropita-xrhmatisthrio-twn-iwanninwn>



2

ΤΕΕ Ηπείρου: Αποτελέ- σματα και σταυροί για την αντιπροσωπεία

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ για την αντιπροσωπεία του παραρτήματος του ΤΕΕ Ηπείρου και σταυροδοσία, όπως ανακοινώθηκαν από το ΤΕΕ:

<https://typos-i.gr/article/tee-hpeiroy-ta-apotelesmata-gia-thn-anti-proswpeia-toy-pararthmatos-kai-oi-stayroi>



3

Πρωτιά για την Πανσπουδαστική στο Πανεπιστήμιο

Η ΠΑΝΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΚΣ αναδείχθηκε πρώτη δύναμη στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και φέτος, για τρίτη συνεχή χρονιά. Παρότι η ΔΑΠ ανακοίνωσε ήδη από χτες το απόγευμα ότι «είναι πρώτη πανελλαδικά» και δίνει αποτέλεσμα στο οποίο είναι πρώτη και στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, αυτό δεν είναι αληθές.

<https://typos-i.gr/article/prwtia-gia-thn-panspoydastikh-sto-pane-pisthmio-iwanninwn>



4

Το... μπουτιλιάρισμα στη Γρηγορίου Σακκά

<https://typos-i.gr/article/mpotiliarisma-sth-grhgoriou-sakka>

Ο Τύπος χρειάζεται τη στήριξή σας

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr, είναι ένα ανεξάρτητο, συνεταιριστικό μέσο ενημέρωσης στα Γιάννενα, με τρεις εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δεδομένο στα ΜΜΕ.

Είναι επίσης ένα μέσο ενημέρωσης που θέλει και επιδιώκει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους αναγνώστες και τις αναγνώστριές του. Γιατί το αναγνωστικό κοινό είναι πάντα αυτό που τελικά έχει τον τελευταίο λόγο. Και έτσι πρέπει. Αυτό που θέλουμε, είναι προοπτικά να βασιζόμαστε αποκλειστικά στις συνδρομές των αναγνωστών και αναγνωστριών μας.

Η επιβίωση της δημοσιογραφίας, πόσο μάλλον σε τοπικό επίπεδο, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Με την προϋπόθεση της αλληλεπίδρασης και της συνειδητοποίησης του πραγματικού ρόλου ενός μέσου ενημέρωσης, ο «Τύπος Ιωαννίνων» ζητάει τη στήριξή σας.

Τη στήριξη του καθενός και της καθεμίας από εσάς που μας διαβάζει τόσα χρόνια και που μας εμπιστεύεται.

Κάνοντας μια συνδρομή μέσω του **Patreon**, με 5 ευρώ το μήνα, στηρίζετε την ύπαρξη του typos-i.gr και όλων των πραγμάτων που δημιουργούμε.

Από τις καθημερινές ειδήσεις και την ενημέρωση, μέχρι τις εκδόσεις, τα ντοκιμαντέρ κ.ο.κ.

Για να κάνετε τη συνδρομή, πατήστε το κόκκινο «κουμπί» στο τέλος του άρθρου ή απλά, τον εξής σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

Μέσω του Patreon, μιας πλατφόρμας στήριξης δημιουργών περιεχομένου, θα μπορείτε να βλέπετε είτε αποκλειστικό περιεχόμενο, άρθρα που ανεβαίνουν μόνο εκεί δηλαδή και όχι δημόσια, είτε να έχετε πρόσβαση νωρίτερα σε podcasts, ψηφιακά έντυπα, είτε να συμμετέχετε σε κληρώσεις για θεάματα που γίνονται στα Γιάννενα.

Επίσης, μπορείτε εκεί να δείτε όλο το **ντοκιμαντέρ By the Lake**, για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων μεταξύ 1975-1995, αλλά και να κατεβάσετε **δύο ψηφιακές εκδόσεις** του Τύπου Ιωαννίνων.

Επιπλέον, κάθε συνδρομητής-τρια θα λάβει έναν κωδικό έκπτωσης για τον επόμενο τόμο «**25+1 ρετρό ιστορίες**» που θα κυκλοφορήσει το 2024.

Ουσιαστικά, μέσω του Patreon, κάνετε μια πάγια εντολή για κάθε μήνα μέσω της τραπεζικής σας κάρτας. Δεν πρόκειται να σας ζητηθούν τραπεζικοί κωδικοί ή ο,τιδήποτε προσωπικό. Το Patreon είναι μια αναγνωρισμένη και ασφαλής πλατφόρμα στήριξης δημιουργών.

Αν έχετε πρόβλημα στην εγγραφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας με mail ή στο messenger της σελίδας του Τύπου στο facebook, για πληροφορίες.

 **BECOME A PATRON**

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ: ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Μάθε πού και πώς ψηφίζεις

Σε λειτουργία τέθηκε η ψηφιακή πλατφόρμα του υπουργείου Εσωτερικών για τα εκλογικά κέντρα ενόψει των Ευρωεκλογών, οι οποίες θα διεξαχθούν στις 9 Ιουνίου.

Η τελευταία ενημέρωση του υπουργείου Εσωτερικών αναφέρει ότι πλέον υπάρχει η δυνατότητα οι ψηφοφόροι να δουν το εκλογικό τμήμα που ψηφίζουν με βάση την διεύθυνση της κατοικίας τους.

Επιπλέον, περιλαμβάνει μεταβολές βασικών καταλόγων και καταλόγων Ευρωπαίων πολιτών μέχρι τις 29/02/2024 καθώς επίσης και μεταβολές καταλόγων ετεροδημοτών μέχρι τις 30/4/2024.

ΠΟΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

Στις 9 Ιουνίου μπορούν να ψηφίσουν οι Έλληνες που:

- έχουν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους (η 1η Ιανουαρίου θεωρείται ως ημερομηνία γέννησης όλων όσων γεννήθηκαν μέσα στο χρόνο),
- είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο δήμου της χώρας,
- δεν έχουν στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν.

ΠΩΣ ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ

Οι εκλογείς προσέρχονται στο κατάστημα της ψηφοφορίας και παρουσιάζονται στην εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητά τους και επαληθεύει την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο. Οι εκλογείς μπαίνουν στο κατάστημα της ψηφοφορίας ένας-ένας ή σε μικρές ολιγάριθμες ομάδες, με τη σειρά της προσέλευσής τους και όπως ειδικότερα καθορίζει κάθε εφορευτική επιτροπή.

Η αναγνώριση των εκλογέων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, γίνεται με βάση την αστυνομική τους ταυτότητα, ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής, ή το διαβατήριό τους, ή την άδεια οδήγησης, ή το ατομικό βιβλιάριο υγείας όλων των ασφαλιστικών ταμείων. Η αναγνώριση των εκλογέων μπορεί να γίνει και με χρήση της ψηφιακής ταυτότητας. Σημειώνεται ότι, τυχόν «κομμένα» δελτία αστυνομικής ταυτότητας είναι αποδεκτά.

Σε κάθε εκλογέα η εφορευτική επιτροπή δίνει ένα φάκελο με ειδικό γνώρισμα μονογραφημένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με τη σφραγίδα της επιτροπής, καθώς και πλήρη σειρά έντυπων ψηφοδέλτιων όλων των συνδυασμών και υποψηφίων.

Εκλογείς, που από σωματική αδυναμία δεν μπορούν να κάνουν τα ανωτέρω, έχουν το δικαίωμα να απευθυνθούν στον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ή σε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τους βοηθήσουν.

Απαγορεύεται στον εκλογέα να ρίξει το ψηφοδέλτιό του στην κάλπη:

αν αυτό δεν είναι μέσα στο φάκελο με το ειδικό γνώρισμα ή αν δεν έχει κλειστεί ο φάκελος και

αν ο εκλογέας δεν αποσύρθηκε πρώτα στον ξεχωριστό χώρο (παράβάν).

Στον εκλογέα που ψήφισε χορηγείται, εφόσον ζητηθεί, σχετική βεβαίωση που υπογράφεται από τον Πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής και σφραγίζεται με τη σφραγίδα της.

Μάθε πού ψηφίζεις [εδώ](#)



ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ:

Τι πήραν τα κόμματα στο νομό Ιωαννίνων τον 20^ο αιώνα

1984

Το **1984** έγιναν οι δεύτερες ευρωεκλογές στην Ελλάδα. Είναι μια από τις αναμετρήσεις που δεν συνέπεσαν με βουλευτικές εκλογές, όπως και η φετινή. Το ΠΑΣΟΚ κατέβαζε στο ψηφοδέλιό του, μεταξύ άλλων τον Μανώλη Γλέζο, τον Γεώργιο Μαύρο (που ήταν και επικεφαλής-η εκλογή γινόταν με λίστα), τον Γιώργο Ρωμαίο, αλλά και τον Γιάννη Κακουλίδη, καθώς και τον Ιωάννη Κακριδίη. Η ΝΔ είχε μεταξύ άλλων τη Μαριέτα Γιαννάκου, τον Γιάννη Μπούτο και επικεφαλής τον Ευάγγελο Αβέρωφ. Στο ΚΚΕ είχε στη λίστα του, μεταξύ άλλων τον Αλέκο Αλαβάνο, τον Γιάννη Δραγασάκη και τη Νάντια Βαλαβάνη, ενώ το ΚΚΕ εσωτερικού κατέβαζε τον Αλέκο Σόφη. Στο νομό Ιωαννίνων, τα αποτελέσματα των κομμάτων που εξέλεξαν ευρωβουλευτές, ήταν τα εξής:

ΠΑΣΟΚ	40,17%
ΝΔ	36,15%
ΚΚΕ	15,17%
ΚΚΕ εσ.	3,29%
ΕΠΕΝ	2,03%

1989

Οι επόμενες ευρωεκλογές έγιναν στις **18 Ιουνίου 1989**, εν μέσω διεθνούς, αλλά και ελληνικής πολιτικής κρίσης. Η ΝΔ θα τις κέρδιζε και στο ψηφοδέλιό του ΠΑΣΟΚ θα εμφανιζόταν για πρώτη φορά ο Παναγιώτης Κουρουμπλής, ενώ στη ΝΔ επικεφαλής είναι ο πρώην ΚΟΔΗΣΟ, Γιάγκος Πεσμαζόγλου, ενώ ο Συνασπισμός είχε στη λίστα του μεταξύ άλλων τον Δημήτρη Δεσύλλα, Ο Γεράσιμος Αρσένης κατέβαινε με το ΕΣΚ και ο Πάννης Μπανιάς με το ΚΚΕ εσ-ΑΑ, στη λίστα του οποίου συμμετείχε και ο Κώστας Ζουράρις. Επίσης, υποψήφιος ήταν και ο Αντώνης Τρίτσος, με το ΕΡΚ. Τα αποτελέσματα στο νομό Ιωαννίνων ήταν τα εξής:

ΝΔ	38,45%
ΠΑΣΟΚ	35,44%
Συνασπισμός	17,54%
ΔΗΑΝΑ	0,92%

1994

Το **1994**, το ΠΑΣΟΚ θα επέστρεφε στην πρώτη θέση. Ήταν οι πρώτες εκλογές που η Ευρωβουλή έθεσε πλαφόν 3%, περιστέλλοντας τη δημοκρατική εκπροσώπηση. Το ΠΑΣΟΚ κατεβαίνει με επικεφαλής τον Δημήτρη Τσάτσο, η ΝΔ με τον Ευθύμιο Χριστοδούλου, ενώ εξέλεξε και τον Κωστή Χατζηδάκη, επαγγελματία πολιτικό, σε ηλικία 29 ετών. ΚΚΕ και Συνασπισμός κατεβαίνουν χωριστά, με παρουσίες όπως ο Βασίλης Εφραιμίδης (ΚΚΕ) και ο Νίκος Κούνδουρος (ΣΥΝ) ενώ κατεβαίνει στις εκλογές και ο Βασίλης Λεβέντης με την Ένωση Κεντρώων. Τα αποτελέσματα στο νομό Ιωαννίνων:

ΠΑΣΟΚ	37,60%
ΝΔ	32,28%
ΠΟΛΑΝ	8,48%
ΚΚΕ	7,09%
ΣΥΝ	6,74%

1999

Οι τελευταίες ευρωεκλογές του 20^{ου} αιώνα στην Ελλάδα, έγιναν το **1999**, άλλη μια φορά εκτός. Τις κέρδισε η ΝΔ του Κώστα Καραμανλή, επιβεβαιώνοντας την ανοδική της πορεία έναντι του κυβερνώντος ΠΑΣΟΚ του Κώστα Σημίτη, η οποία πάντως δεν πραγματοποιήθηκε στις βουλευτικές του 2000. Το ΠΑΣΟΚ θα κατέβαζε τον Αλέκο Φασιανό σε τιμητική θέση, καθώς και τη Μυρσίνη Ζορμπά, που αργότερα θα αντικαθιστούσε τον Πέτρο Ευθυμίου. Η ΝΔ θα εξέλεγε τον Γιάννη Αβέρωφ και το ΚΚΕ τον Κώστα Αλυσσανδράκη. Αναλυτικά τα αποτελέσματα στο νομό Ιωαννίνων:

ΝΔ	37,25%
ΠΑΣΟΚ	33,27%
ΚΚΕ	9,02%
ΔΗΚΚΙ	7,76%
ΣΥΝ	4,74%



Όταν λεγόταν Λεσινίτσα

[ΤΗΣ **ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ**]

Απέχει από τα Γιάννενα 74 χλμ., όντας το πιο απομακρυσμένο χωριό του Ζαγορίου. Βρίσκεται μέσα στον εθνικό δρυμό Βίκου-Αώου, στους πρόποδες της κορυφής Τσούκα Ρόσα, σε υψόμετρο 940 μ. Και είναι ένα από τα πιο... δροσερά χωριά της Ηπείρου.

Το Βρυσοχώρι, που πήρε την ονομασία του από τα πολλά νερά που τρέχουν στην περιοχή, λεγόταν πια Λεσινίτσα και πιο παλιά Λιάσιντσα. Με την ονομασία «Λιάσιντσα» εντοπίζεται σε χρυσόβουλο του Ανδρόνικου του Β' το 1295. Με την πάροδο των χρόνων, η «Λιάσιντσα» έγινε «Λεσινίτσα» - μια ονομασία που χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα. Ο λόγιος του 19ου αιώνα Ιωάννης Λαμπρίδης καταγράφει το χωριό ως «Λέσιντσα» και ερμηνεύει την ονομασία ως «λεπτοκαρυώνας». Ο γλωσσολόγος Κώστας Οικονόμου εκτιμά (στο βιβλίο του «Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική εξέταση») ότι το τοπωνύμιο έχει τη ρίζα του σε σλάβικη λέξη που σημαίνει «δάσος».

Το Βρυσοχώρι «έχασε» την παλιά του ονομασία το 1927, την περίοδο που υπήρξε μια

«εκστρατεία» μετονομασιών οικισμών από το υπουργείο Εσωτερικών, στην προσπάθειά του να εξαφανιστούν από τη χώρα τα ξενικά ονόματα.

Το βλαχόφωνο αυτό χωριό βίωσε την ακμή του κατά τον 18ο και 19ο αιώνα, όπως όλα τα Ζαγοροχώρια λόγω των προνομίων που είχαν κατά την οθωμανική κυριαρχία. Προς τα τέλη του 19ου αιώνα, είχε 1600 κατοίκους. Το Βρυσοχώρι δεν έχει διατηρήσει τη ζαγορίσια αρχιτεκτονική, παρά μόνο σε λίγες περιπτώσεις. Κι αυτό επειδή κάπκε τρεις φορές τη δεκαετία του '40. Δύο φορές από τους γερμανούς ναζί - το χωριό λόγω της γεωγραφικής του θέσης είχε σημαντικό ρόλο στην αντίσταση - και μία κατά τον εμφύλιο πόλεμο.

Από το Βρυσοχώρι καταγόταν ο πατέρας του σημαντικού σκηνοθέτη του ανεξάρτητου αμερικάνικου κινηματογράφου Τζον Κασσαβέτη. Καταγωγή από το χωριό αυτό έχει και ο Μάικλ Δουκάκης, ο πολιτικός που το 1988 διεκδίκησε την προεδρία των ΗΠΑ για τους Δημοκρατικούς, με τον πρεσβύτερο Τζορτζ Μπους να επικρατεί. Συγκεκριμένα, και οι δύο γονείς της μητέρας του κατάγονταν από το Βρυσοχώρι. Ο Μάικλ Δουκάκης είχε επισκεφθεί μάλιστα το χωριό το 2009.

ΘΕΑΤΡΟ



27 ΜΑΪΟΥ

«Καφενείο Το επέκεινα»

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ομάδα «Γέφυρα» ανεβάζει το «Καφενείο Το επέκεινα» του Μιχάλη Σπέγγου σε σκηνοθεσία του Στέλιου Καλαθά. Η παράσταση έρχεται και στα Γιάννενα, στο Καμπέριο θέατρο, στις 27 Μαΐου, στις 21.00.

Η υπόθεση: Η ζωή ενός ορεινού χωριού στη μέση του πουθενά, ταρασσεται ξαφνικά όταν ξεσπά αναπόφευκτη βία. Παίζουν οι Λεωνίδας Αργυρόπουλος, Γιώργος Ζώης, Μάνθος Καλαντζής, Κώστας Καραμουσάλης και Μαργαρίτα Σάββα.

Εισιτήριο: 16 ευρώ, 12 ευρώ το μειωμένο.



27 ΜΑΪΟΥ

«Ο άνθρωπος ελέφαντας»

ΤΟ Α' ΤΜΗΜΑ Υποκριτικής Ενηλίκων του Θεάτρου «Κύκλος» ανεβάζει την το έργο του Μπέρναρντ Πόμεραντ «Ο Άνθρωπος Ελέφαντας» στις 27 Μαΐου, στις 21:15, στο Θέατρο «Κύκλος» [Αραβαντινού 14]. Σκηνοθετεί ο Πέτρος Χριστακόπουλος.

Παίζουν: Μαίρη Κόκκαλη, Κατερίνα Ηλιάδη, Αφροδίτη Ντελκάντο, Γεωργία Αμίρα Αντωνιάδου, Ηλιάνα Δήμου, Παναγιώτα Ξενιτίδου, Μαρίλια Διάφα, Έλενα Τριανταφύλλου, Μαρία Λοτζιανιώτη, Χρύσα Κοτρώτσου, Δημήτρης Παππάς.

Είσοδος: 5 ευρώ. Τηλ. κρατήσεων: 6979139705.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

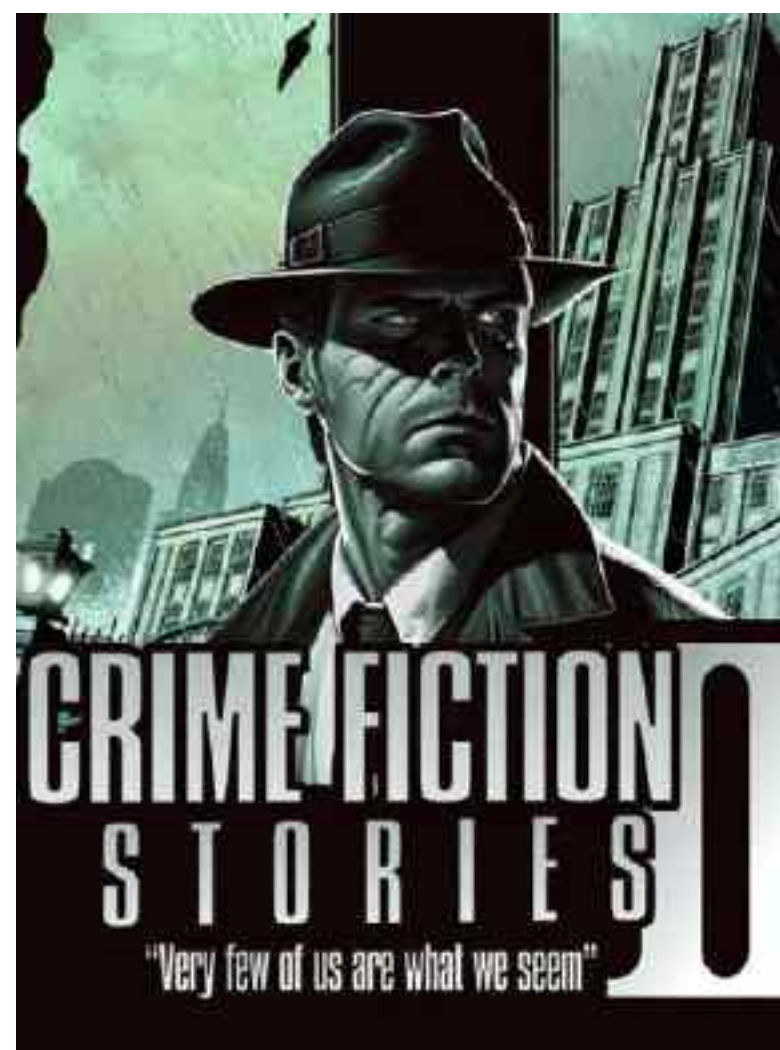
ΑΠΟ 28 ΜΑΪΟΥ

Crime Fiction Stories

Το πρόγραμμα	
Τρίτη 28/5	19.30 εγκαίνια έκθεσης γραφιστικής -The Art of Mystery and Detective Stories.
	21.00 Μια νύχτα στο Πορτραίτο-Crime dinner Opening party burgers & beers.
	18.00 Σεμινάριο δημιουργικής γραφής – Μιχάλης Σπέγγος
Τετάρτη 29/5	19.30 Είναι η Τρωική ραψωδία, το τελευταίο μυθιστόρημα του Μιχάλη Σπέγγου, αστυνομικό μυθιστόρημα; Παρεμβαίνει ο Γιώργος Παππάς,
	20.30 Γνωρίζουμε τη Λέσχη ανάγνωσης του «Μεταίχιμου». Γιατί το αστυνομικό μυθιστόρημα έχει τόσο μεγάλη άνθιση; Συζήτηση με τον Αντώνη Γκόλτσο και τον Νίκο Γεωργιάδη.
Πέμπτη 30/5	19.30 Αφιέρωμα στα βιβλία της Τατιάνας Αβέρωφ «Εγκλημα στον Παράδεισο» και «Silver Alert». Με τη συγγραφέα θα μιλήσουν ο Κώστας Καραβίδας και ο Φιλήμονας Καραμήτσος,
	21.30 Rockin Rebel acoustic live
Παρασκευή 31/5	20.30 Αφιέρωμα στον Βασίλη Δανέλλη. Ο συγγραφέας θα μιλήσει τόσο για τα δικά του βιβλία όσο και για την τούρκικη αστυνομική σκηνή. Παρεμβαίνει ο Γιάννης Παπαδημητρίου με μια κατάδυση στο αστυνομικό βαλκανικό μυθιστόρημα.
	21.30 Αφιέρωμα στο προπολεμικό-σμμυρνεϊκό ρεμπέτικο

Το Crime Fiction Stories, το πολύ καλό φεστιβάλ αστυνομικής λογοτεχνίας και παραφερναλίων, επανέρχεται με το τρίτο «τεύχος» του, στο θυμωμένο Πορτραίτο [Καποδιστρίου 20].

Σάββατο 1/6	12.00 Κυνήγι χαμένου θησαυρού
	21.00 Εισαγωγή στο κατασκοπευτικό μυθιστόρημα -Ηλίας Σκουλίδας
Κυριακή 2/6	21.30 Προβολή ταινίας
	18.00 Επιτραπέζια μυστηρίου με την Κάισσα Ιωαννίνων
Δευτέρα 3/6	21.30 Podcast – Μικρά και μεγάλα εγκλήματα στην Ήπειρο, η crime σειρά του Τύπου Ιωαννίνων-typos-i.gr. Projection Κωστής Εμμανουηλίδης
	21.00 Μια νύχτα στο Πορτραίτο-Crime dinner Closing party burgers & beers. Side event-διαγωνισμός αστυνομικού μυθιστορήματος



LIVE

31 ΜΑΪΟΥ

Onirama στον Πολυχώρο Αγορά

ΟΙ ONIRAMA έρχονται στις 31 Μαΐου στον Πολυχώρο Αγορά, μαζί με τον Βαγγέλη Κοσίνα με φουλ μπάντα.

Ώρα έναρξης: 21.00

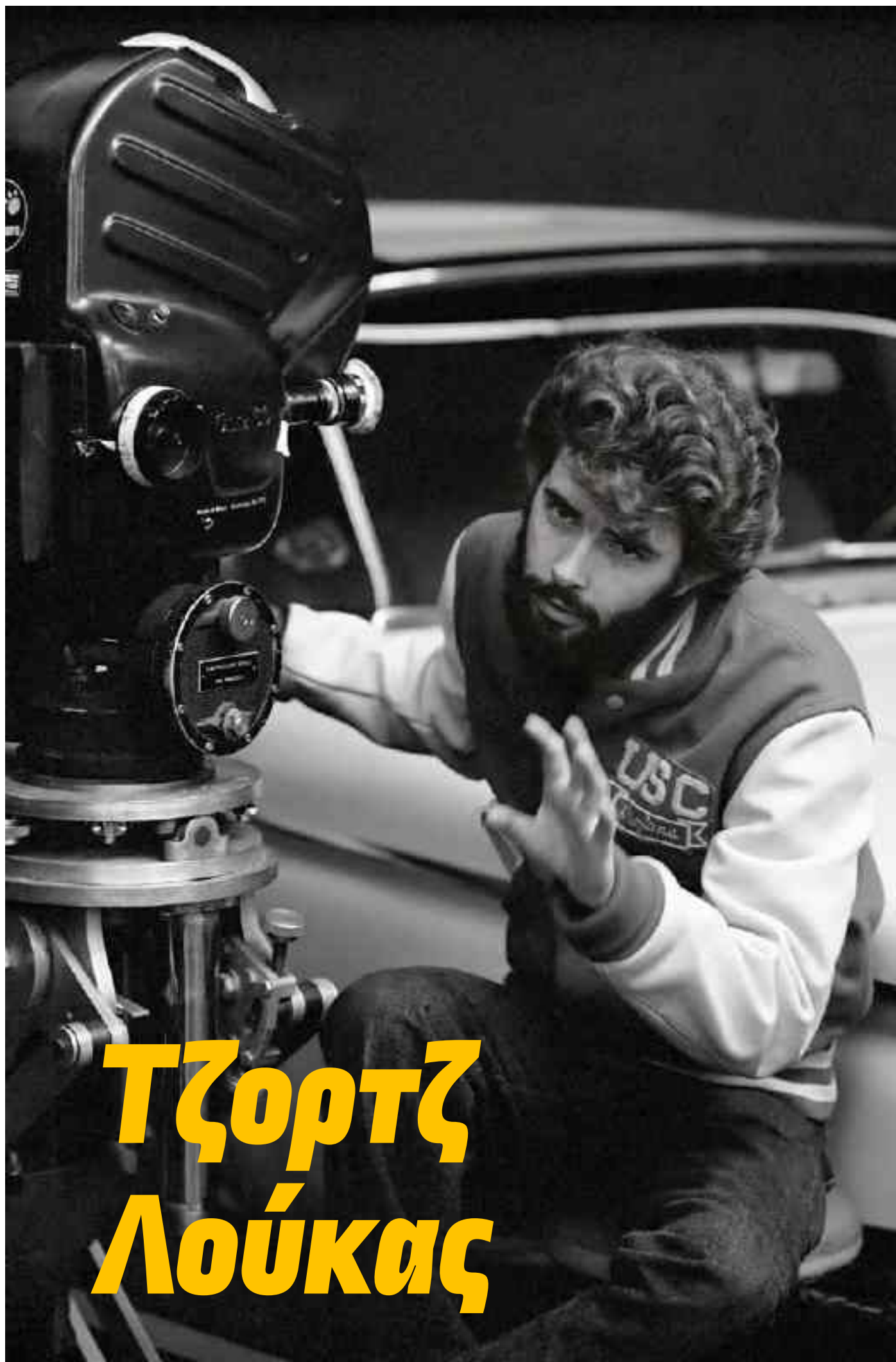
Εισιτήρια προπωλούνται μέσω more.com, Πολυχώρος Αγορά, Manthos Optical, Public, Nova.

Τιμές εισιτηρίων: Περιορισμένη προώληση: 13€, γενική προώληση: 15€, ταμείο: 18€ και <https://www.more.com/music/onirama-live-ioannina/>



Ιδιοφυής, τεχνίτης πρώτος, με το κατσαβίδι στο χέρι, πρωτοπόρος των τεχνολογικών θαυμάτων τη δεκαετία του '70, ο Τζορτζ Λούκας, αποτελεί από μόνος του ένα κεφάλαιο στην αμερικάνικη κινηματογραφική βιομηχανία, καθιστώντας, ουσιαστικά, την επιστημονική φαντασία, ως ένα ακόμη κυρίαρχο είδος του σινεμά και μάλιστα ελκύνοντας εκατομμύρια νεανικό κοινό. Κοιτώντας μία φωτογραφία εποχής, με τον Λούκας δίπλα στους σημαντικότερους σκηνοθέτες της γενιάς του, τους Ντε Πάλμα, Σπίλμπεργκ, Σκορτσέζε και Κόπολα, έρχονται μνήμες, όταν πιστεύαμε ότι ο κινηματογράφος μπορούσε να ξεφύγει από τα καθιερωμένα στάνταρ των στούντιο, τις εμμονές των τεχνοκρατών για κέρδη και εμπορική αξιοποίηση του προϊόντος, την επιχείρηση χειραγώγησης του κοινού και τις προπαγανδιστικές ταινίες, για το «αμερικάνικο όνειρο», τον μοναχικό Αμερικάνο ήρωα, την απαξίωση κάθε διαφορετικής φωνής ή και την εμφάνιση ως κινδύνου σε κάθε τι που δεν έχει την έγκριση του Χόλιγουντ ή ακόμη και του Πενταγώνου.

Και αν ο Κόπολα, πρώτος στη σειρά, μας έκανε να παραμιλάμε με τον «Νονό», ο Σπίλμπεργκ να μας απογειώνει με τις «Στενές Επαφές Τρίτου Τύπου» και να μας κόβει το κολύμπι με τα «Σαγόνια του Καρχαρία», ο Σκορτσέζε να κομματιάζει το «αμερικάνικο όνειρο» με τον «Ταξίτζη» και ο Ντε Πάλμα να προχωρά, λίγο αργότερα, ακόμη ένα βήμα παραπέρα την κατεδάφιση του «ονείρου με τον «Σημαδεμένο», ο Λούκας μας έδειξε ότι η φαντασία δεν μπορεί να περιοριστεί ούτε καν στα άστρα.



**Τζορτζ
Λούκας**

Ο Τζορτζ Λούκας, που συμπληρώνει αισίως τα 80 χρόνια του (14 Μαΐου 1944), πριν δέκα χρόνια, πήρε την απόφαση να αποχωρήσει από την εταιρεία παραγωγής LucasFilm που ίδρυσε ο ίδιος, για να την πουλήσει στην Disney και να επιστρέψει, όπως δήλωσε, στο αγαπημένο του γκαράζ, μαζί με τα πριόνια και τα σφυριά του, προκειμένου να κάνει ταινίες για το χόμπι του, να πειραματιστεί, να μην έχει το άγχος για το αν θα βγουν στις αίθουσες και αν θα κάνουν εισιτήρια. Ναι, ο άνθρωπος που γνώριζε καλύτερα από τον καθένα πώς να γεμίζει τις κινηματογραφικές αίθουσες, πώς να κάνει δισεκατομμύρια από τις ταινίες και τις παραγωγές του, εγκατέλειπε την κινηματογραφική βιομηχανία.

Αλλά, μήπως δεν ήταν ο πρώτος που εγκατέλειψε ουσιαστικά τη σκηνοθεσία, αμέσως μετά την εκπληκτική επιτυχία της τριλογίας του «Πολέμου των Άστρων», περιοριζόμενος στην παραγωγή και αναπτύσσοντας ταυτόχρονα τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, που τον έκαναν τον πλουσιότερο άνθρωπο του κινηματογράφου;

Μία απόφαση, που απ' τη μια κατεδείκνυε την ευφυΐα του στο να βγάζει χρήματα και απ' την άλλη, την αποστασιοποίησή του από το σινεμά, ως μορφή τέχνης - κάτι που τόνωσε τη γνωστή και διαχρονική αμφισβήτηση τα περί 7ης Τέχνης. Κακά τα ψέματα, η απόφασή του αυτή, θα δικαιωθεί σε μεγάλο βαθμό και ειδικά στο Χόλιγουντ. Ο στενός φίλος, από τα φοιτητικά του χρόνια, Σπίλμπεργκ, από ανανεωτής του αμερικάνικου σινεμά, μέγας παραμυθάς και δεξιότεχνος της σκηνοθεσίας, εξελίχθηκε σε κυνηγός των Όσκαρ και συμβιβασμένος με το αμερικάνικο βαρύ καθεστώς, ο Κόπολα παραμερίστηκε, ενώ ο Ντε Πάλμα αναγκάστηκε να γυρίζει επί το πλείστον περιπέτειες μπλοκμπάστερ και θριλεράκια, διατηρώντας, ωστόσο, πάντα τη σκηνοθετική του δεξιότητα - βεβαίως υπάρχει και η περίφημη «Υπόθεση Καρλίτος», μία από τις καλύτερες ταινίες των τελευταίων δεκαετιών, με την οποία απέδειξε πόσο τεράστιος σκηνοθέτης είναι.

Ας γνωρίσουμε, όμως, λίγο καλύτερα τον κύριο Τζορτζ Λούκας, που ως ενεργός κινηματογραφικά διένυσε μία σύντομη πορεία, μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '80 (η παρένθεση της τριλογίας των «Πολέμων των Άστρων» 1999-2005, μπορεί να εκληφθεί ως μία παρανυχίδα στην καριέρα του), αφιερώνοντας τη δημιουργικότητά του σε άλλες επιχειρήσεις που του έχουν αποφέρει μία περιουσία πάνω από 5 δισ. δολάρια.

Ο Τζορτζ Λούκας γεννήθηκε το 1944, λίγο πριν το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, στο Μοντέστο της Καλιφόρνια, από



γονείς με καταγωγή γερμανοελβετική, αλλά και ένα αξιοσημείωτο κράμα από Αγγλία, Σκωτία, Ολλανδία και Γαλλία μεριά.

Η οικογένειά του βρέθηκε στην πρώτη εβδομάδα λειτουργίας της Disneyland το 1955, όπου μαγεύτηκε ο μικρός Λούκας. Ξετρελαμένος με τα κόμικς, την επιστημονική φαντασία και τα ανάλογα τηλεοπτικά προγράμματα, όπως το «Flash Gordon», θα αρχίσει να κάνει ερασιτεχνικές ταινίες από την εφηβεία του. Κάπου εκεί του ήρθε και η τρέλα με τα αγωνιστικά αυτοκίνητα και η ιδέα να γίνει οδηγός αγώνων ταχύτητας. Ωστόσο, ένα πολύ σοβαρό ατύχημα που είχε, με το αυτοκίνητό του να καταλήγει σε ένα δέντρο, θα του κόψει τα όνειρα και θα τον οδηγήσει στο σινεμά. Σε ηλικία 19 χρόνων θα βρεθεί να παρακολουθεί μαθήματα σκηνοθεσίας στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας, όπου θα γνωρίσει τον Στίβεν Σπίλμπεργκ.

Μία φίλια που κρατά ακόμη, ενώ συνεργάστηκαν και στις τεράστιες επιτυχίες περιπέτειες του Ιντιάνα Τζόουνς, όπου ο Λούκας είχε αναλάβει την παραγωγή, ενώ ήταν ανάμεσα και στους σεναριογράφους των ταινιών. Στα αξιοσημείωτα, ότι θα γνωριστεί και με τον Κόπολα κατά τη διάρκεια της πρακτικής του εξάσκησης στην Warner.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

Το 1977, χρονιά ορόσημο για τον Λούκας,

προβάλλει μια μισοτελειωμένη κόπια της ταινίας που τιτλοφορεί «Ο Πόλεμος των Άστρων», σε μερικούς φίλους και συνεργάτες - ανάμεσά τους και οι Σπίλμπεργκ και Ντε Πάλμα. Από την ταινία έλειπαν κάποια εφέ και μερικές σκηνές μαχών, που είχαν πλάνα αρχειακού υλικού από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μετά από λίγους μήνες η ταινία θα κάνει πρεμιέρα.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΜΕ ΤΟΝ ΣΠΙΛΜΠΕΡΓΚ

Εκείνη την εποχή, ο Σπίλμπεργκ γύριζε την πολυδάπανη, μπροστά στην παραγωγή του Λούκας, ταινία «Στενές Επαφές Τρίτου Τύπου». Ο Λούκας ήταν απογοητευμένος, καθώς δεν έβρισκε επαρκή χρηματοδότηση και μάλιστα έβαλε στοίχημα με τον φίλο του, βέβαιος για την εισηπρακτική επιτυχία της ταινίας του Σπίλμπεργκ. Όποιος κέρδιζε θα έδινε στον άλλον το 2,5% των κερδών. Η ιστορία τον διέψευσε πανηγυρικά. Μπορεί ο Σπίλμπεργκ να έβγαλε 40 εκατομμύρια δολάρια από την ταινία του φίλου του, αλλά ο Λούκας έβαλε στην τσέπη το απίστευτο ποσό του ενός δισεκατομμυρίου, καθώς «Ο Πόλεμος των Άστρων» του είχε κοστίσει μόλις 11 εκατομμύρια!

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Χρησιμοποιώντας επαναστατικές τεχνικές για την εποχή, με τα εφέ να κάνουν πάρτι, το σενάριο, ένας συνδυασμός επιστημονικής φαντασίας και έπους, ο αντι-

κομφορμιστής εκείνη την εποχή Λούκας θα μαγέψει με την έμπνευσή του και θα δημιουργήσει στρατιές θαυμαστών και κυρίως νέων, που από τότε αποτελούσαν τη βασική δεξαμενή της εμπορικότητας στο σινεμά. Έχοντας δίπλα του εξαιρετικούς συνεργάτες, όπως τον Γκίλμπερτ Τέιλορ στη φωτογραφία, τον Τζον Γουίλιαμς στη μουσική και στο καστ τους Μαρκ Χάμιλ, Κάρι Φίσερ, Πίτερ Κάσινγκ, Άλεκ Γκίνες και τον τότε άγνωστο ακόμη, Χάρισον Φορντ, θα στήσει μία κινηματογραφική αυτοκρατορία. Οι επόμενες δυο ταινίες, που θα ακολουθήσουν, θα φέρουν περίπου τα ίδια οικονομικά αποτελέσματα για τον Λούκας, ο οποίος σχεδόν άμεσα ξέκοψε από τη σκηνοθεσία, συνεχίζοντας απλώς να κάνει χρήματα.

ΚΑΙ «ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ»

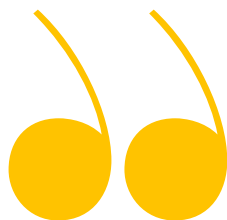
Σήμερα, ο Τζορτζ Λούκας απολαμβάνει τη ζωή του, καθισμένος πάνω στα δισεκατομμύρια που έβγαλε απ' τις τρεις πρώτες ταινίες του και τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, αποτελώντας ένα σύμβολο για τον κινηματογράφο, μιας εποχής που μοιάζει αρκετά μακρινή. Ταυτόχρονα, ένας άνθρωπος που ήξερε καλύτερα, ακόμη και από τη σκηνοθεσία, να βγάζει χρήματα και να έχει σήμερα την πολυτέλεια να προσθέσει στο βιογραφικό του, δίπλα στο σκηνοθέτης και παραγωγός και το «φιλάνθρωπος», όπως αρκετοί διάσημοι δισεκατομμυριούχοι.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Έλληνες του Αζερμπαϊτζάν»

Η μαζική μετανάστευση των Ελλήνων στα εδάφη του σημερινού Αζερμπαϊτζάν τοποθετείται στα χρόνια των πολέμων μεταξύ της Ρωσίας, του Ιράν και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας



Ο πρώτος ελληνικός οικισμός στα εδάφη του Αζερμπαϊτζάν ήταν το Μεχμανά (Καραμπάχ). Άγγλοι και Έλληνες πραγματοποίησαν στην περιοχή στις αρχές του 19ου αιώνα κοινή έρευνα για κοιτάσματα μη σιδηρούχων μετάλλων. Οι Άγγλοι αποσύρθηκαν, οι Έλληνες συνέχισαν τις έρευνες και ίδρυσαν το χωριό Μεχμανά. Ο αριθμός των Ελλήνων μεταναστών αυξήθηκε στην περιοχή και μετά από αίτημα της ελληνικής κοινότητας στο χωριό εστάλη ιερέας, ο Ανδριάνοφ Βασίλειος.

Ίχνη Ελλήνων στα εδάφη του σύγχρονου Αζερμπαϊτζάν νωρίτερα, από την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, από τις αρχές του 16ου αιώνα εντόπισε ο ιστορικός Σωκράτης Αγγελίδης σε έρευνα που πραγματοποίησε στα αρχαία χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, τα οποία δείχνουν ότι η ελληνική παρουσία έγινε εκεί εντονότερη αρχές του 19ου αιώνα. Τότε Έλληνες από την ηπειρωτική Ελλάδα και την Ανατολία εγκαταστάθηκαν στο Αζερμπαϊτζάν επειδή υπηρετούσαν στις τάξεις του στρατού του Ρωσικού κράτους ή επειδή δραστηριοποιήθηκαν στα μεταλλωρυχεία επισπμάνει, ο κ. Αγγελίδης στο βιβλίο του «Έλληνες του Αζερμπαϊτζάν» που παρουσιάστηκε στην 20η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης.

Η μαζική μετανάστευση των Ελλήνων στα εδάφη του σημερινού Αζερμπαϊτζάν τοποθετείται στα χρόνια των πολέμων μεταξύ της Ρωσίας, του Ιράν και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στην αυλή της Αγίας Πετρούπολης έφθαναν πληροφορίες ότι «στις περιοχές Σεκ, Σιρβάν και Καραμπάχ υπάρχουν ελεύθερα χωράφια όπου μπορούν να εγκατασταθούν χριστιανικές οικογένειες, 15.000 άνθρωποι από το ιρανικό Αζερμπαϊτζάν» αναφέρεται στο βιβλίο.

Πέντε ήταν τα χωριά με αποκλειστικά ελληνικό πληθυσμό στο Αζερμπαϊτζάν, αλλά με την πάροδο των χρόνων οι κάτοικοί τους μετεγκαταστάθηκαν στις πόλεις, κυρίως στο Μπακού, τόνισε ο συγγραφέας, ο οποίος έκανε ιδιαίτερη αναφορά στον Χαράλαμπο Κουνδουριάδη (Κουντούροβ), καταγόμενο από την Πελοπόννησο, ο οποίος λόγω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας στις εξορύξεις έγινε γνωστός όχι μόνο στον Καύκασο, αλλά και σε όλη τη Ρωσική Αυτοκρατορία.

«Αγάπησε την περιοχή που αποκαλούσαν οι ντόπιοι «Χώρα της φωτιάς» και ασχολήθηκε με την εξόρυξη και επεξεργασία χαλκού στην επαρχία Ορντουμπάντ. Το 1858 δημιούργησε εργοστάσιο χαλκού στο Καβάρτ. Εκεί έχτισε πέτρινη εκκλησία του Αγίου Χαράλαμπου και άνοιξε σχολεία» σύμφωνα με τον Σωκράτη Αγγελίδη.

Στο Μπακού ελληνική παρουσία καταγράφεται από την περίοδο της «βιομηχανικής έκρηξης». Οι Έλληνες άρχισαν να αναζητούν θέσεις εργασίας από το 1900, ήταν λιθοξόοι, τεχνίτες, έμποροι, γιατροί, νομικοί, δάσκαλοι από την Τραπεζούντα, από περιοχές του Καρς και από την Ελλάδα. Πολλοί

Έλληνες γεννήθηκαν στο Μπακού, οι γονείς των περισσότερων κατάγονταν από την Τραπεζούντα και κυρίως από την Αργυρούπολη. Το 1905 η ελληνική κοινότητα στο Μπακού αριθμούσε 1.500 μέλη. Όλοι μιλούσαν τη μητρική τους γλώσσα, την ποντιακή διάλεκτο.

Στην πόλη λειτουργούσαν ελληνικό προξενείο, ελληνική εκκλησία και ελληνικό σχολείο. Οι Έλληνες του Μπακού ίδρυσαν αθλητικό σύλλογο και την ποδοσφαιρική ομάδα «Εμπρός». Ερασιτεχνική θεατρική ομάδα δημιουργήθηκε από δασκάλους και μαθητές του ελληνικού σχολείου και του θεατρικού συλλόγου «Ευριπίδης» και τα έργα που ανέβασαν είχαν θέματα από την ελληνική μυθολογία, τον Τρωικό Πόλεμο και την Οδύσσεια.

Ο Σωκράτης Αγγελίδης γεννήθηκε στη Γεωργία, αλλά από τα παιδικά του χρόνια είχε φιλικές σχέσεις με κατοίκους του Αζερμπαϊτζάν και έμαθε τη γλώσσα τους και κατά τις μεταπτυχιακές του σπουδές τη διατριβή του επέβλεπαν καθηγητές του Ινστιτούτου Εγγύς και Μέσης Ανατολής της Ακαδημίας Επιστημών του Αζερμπαϊτζάν.

«Ο ελληνισμός στο Μπακού και σε άλλες περιοχές του Αζερμπαϊτζάν άφησε το αποτύπωμά του σε διάφορους τομείς δραστηριότητας, η συμβίωση με τους Αζέρους ήταν αρμονική και υπήρξε αμοιβαίος σεβασμός για την ιστορία, τον πολιτισμό των δύο λαών», ανέφερε ο συγγραφέας σημειώνοντας ότι «για να βγουν στο φως τα στοιχεία που καταγράφονται στο βιβλίο χρειάστηκε έρευνα χρόνων σε αρχαία χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης», (στο Κεντρικό Κρατικό Ιστορικό Αρχείο της Ρωσικής Αυτοκρατορίας, το Κεντρικό Ιστορικό Αρχείο της Δημοκρατίας της Γεωργίας, στο Αρχείο της πόλης Περμ και έργα συγγραφέων του Αζερμπαϊτζάν.

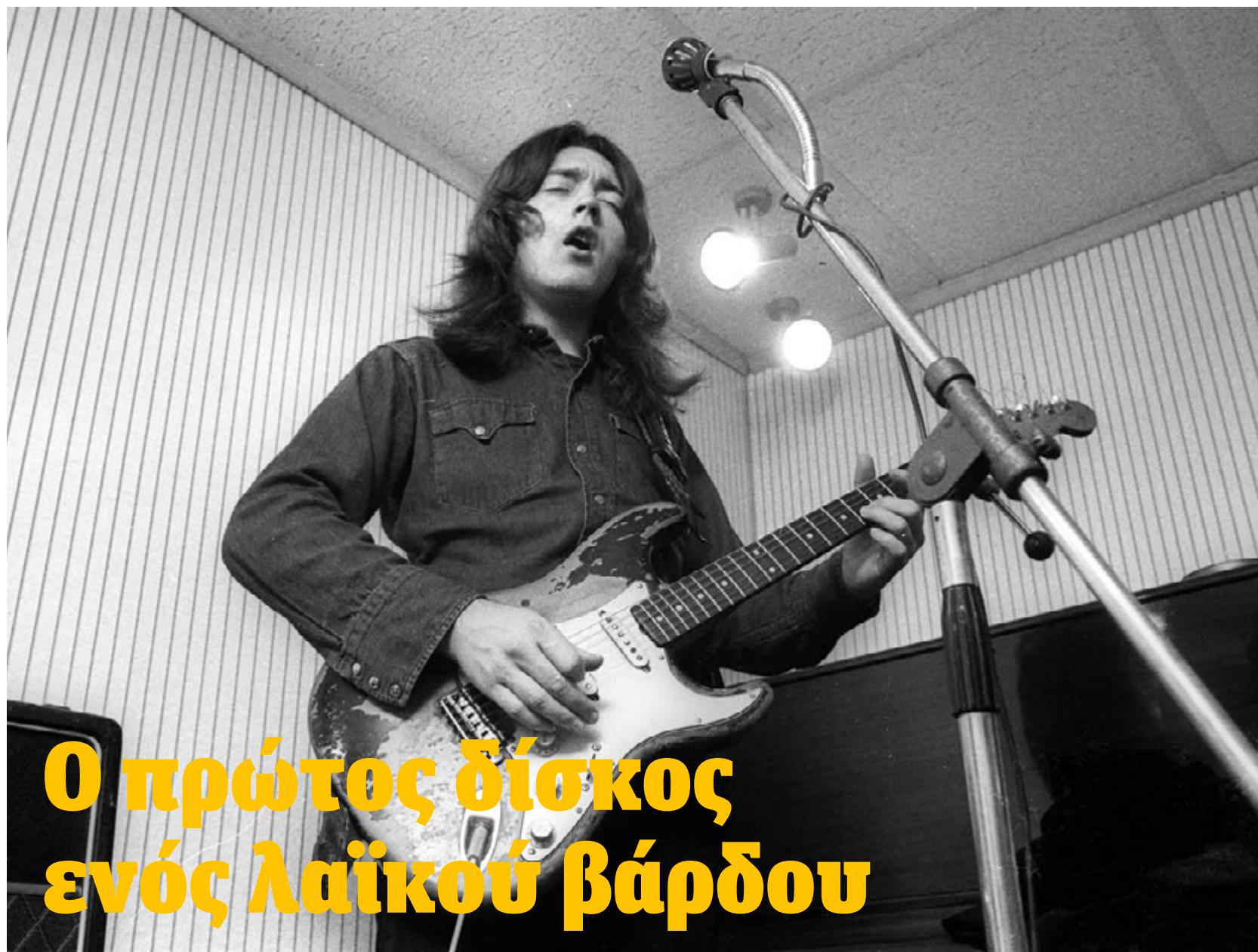
ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΧΜΑΝΑ ΣΤΗ ΦΛΩΡΙΝΑ

Το 2008 -2010 ο Σωκράτης Αγγελίδης ταξίδεψε σε περιοχές της Φλώρινας και της Βέροιας, στις οποίες εγκαταστάθηκαν Έλληνες από το Μεχμανά, άκουσε τις αφηγήσεις τους για την ήρεμη ζωή στον παραδεισένιο, όπως τον περιέγραψαν τόπο τους, τον οποίο αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το 1990-1992 κατά τη διάρκεια του πολέμου Αρμενίας - Αζερμπαϊτζάν και κατέγραψε τραγούδια στα αζέρικα και στην ποντιακή διάλεκτο για το χωριό τους.

Σήμερα στο Αζερμπαϊτζάν ζουν περίπου 1.000 Έλληνες, κυρίως στο Μπακού όπου δραστηριοποιείται ο Ελληνικός Σύλλογος «Αργώ». Σε δύο κρατικά Πανεπιστήμια της χώρας λειτουργούν Σχολές Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού. Στη Θεσσαλονίκη δραστηριοποιείται ο Σύλλογος Ελληνο-Αζερικής Φιλίας «QALA». Το βιβλίο «Έλληνες του Αζερμπαϊτζάν» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Περιοδικού Ενδοχώρα.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Κ.Γιαννίκη

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ



Ο πρώτος δίσκος ενός λαϊκού βάρδου

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Πριν από 53 ολόκληρα χρόνια, στις 21 Μαΐου 1971, ο Ρόρι Γκάλαχερ (που έχει ήδη 29 χρόνια φευγάτος...), κυκλοφόρησε το πρώτο του άλμπουμ.

Μετά τη διάλυση των Taste, ο Ρόρι ήθελε να φτιάξει ένα δυναμικό τρίο και στόχευε στους καλύτερους για τη στελέχωσή του, μεταξύ άλλων τους Experience του Χέντριξ.

Τελικά όμως, το γνήσιο τέκνο του Μπαλισάνον, προτίμησε μουσικούς από το Μπέλφαστ: τον Τζέρι μακ Αβόι και τον Βίλγκαρ Κάμπελ.

Μαζί με αυτούς, στα πλήκτρα έπαιζε ο Βίνσεντ

Κρέιν, μια από τις πιο λαμπρές, όσο και τραγικές φιγούρες του ροκενρόλ, «ψυχή» των Atomic Rooster.

Κάπως έτσι βγήκε το πρώτο και ομώνυμο του άλμπουμ.

Ο Ρόρι ήταν λαϊκό παιδί. Του άρεσαν τα μπλουζ και καθότι τύχαινε ένας απίθανος παίχτης, τα κομμάτια στα χέρια του αποκτούσαν ψυχή.

Αντίθετα με το συνήθειο της εποχής σε πρώτους δίσκους, ο Γκάλαχερ δεν έβαλε καθόλου διασκευές, στην πρωτότυπη κυκλοφορία τουλάχιστον.

Είχε δέκα κομμάτια δικά του, ανάμεσά τους και δύο από τα καλύτερα που έγραψε ποτέ: To I Fall Apart και το For the Last Time, δύο απίστευτα ειλικρινείς

και εξομολογητικές μπλουζ ερωτικές μπαλάντες. Όπως κάνουν τα λαϊκά παιδιά, δηλαδή...

Αργότερα, σε μια επετειακή έκδοση, συμπεριλήφθηκαν δύο διασκευές, εκ των οποίων η μια, το It Takes time του Ότις Ρας, είναι και η τρανή απόδειξη ότι ο Ρόρι ήταν κιθαριστικά ανεξέλεγκτος.

Ο δίσκος πέρασε αθόρυβα, οι κριτικοί ή τον αγνόησαν ή τον ψιλοέθαψαν, αλλά έξι μήνες αργότερα, όταν κυκλοφόρησε το δεύτερο του άλμπουμ, το Deuce, αναγκάστηκαν να ασχοληθούν μαζί του.

Όσο για το κοινό, αυτό αγάπησε τον Ρόρι τόσο ειλικρινά, όσο ήταν και τα κομμάτια του. Ξεκινώντας από τον πρώτο δίσκο...

Το greenwashing αποτελεί ένα ευρέως διαδεδομένο και αυξανόμενο φαινόμενο. Πόσο επιβαρύνει το περιβάλλον αυτή η τακτική των εταιρειών; Και πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί;

Στα ράφια των σούπερ-μάρκετ εμφανίζονται ολοένα και περισσότερα προϊόντα που αναγράφουν πως είναι «βιώσιμα», «ουδέτερου άνθρακα» ή «χωρίς πλαστικά». Και προϊόντα με τέτοιες ετικέτες μπορεί να είναι πολύ δελεαστικά – ιδίως δεδομένου ότι διαρκώς περισσότεροι καταναλωτές επιδιώκουν να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Έρευνα που διεξήχθη σε 16 χώρες ανά την υφήλιο έδειξε πως περίπου το 50% των καταναλωτών προτιμά να αγοράζει προϊόντα με περιβαλλοντική ετικέτα. Ωστόσο μόλις το 3% μπορεί να διαπιστώσει πότε ένα προϊόν πλασάρεται παραπλανητικά ως «πράσινο».

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ «GREENWASHING»;

Το greenwashing (στα ελληνικά «πράσινο ξέπλυμα») είναι μία τακτική στον χώρο του μάρκετινγκ, κατά την οποία ένα προϊόν ή μία υπηρεσία παρουσιάζεται ως περισσότερο ωφέλιμη για το περιβάλλον απ' όσο είναι πραγματικά. Και υπάρχουν πολλές εταιρείες ενέργειας, τράπεζες, λιανοπωλητές ή ακόμη και κυβερνήσεις που έχουν κατηγορηθεί για greenwashing.

Αν και η διεθνής κοινότητα δεν έχει καταλήξει σε έναν ενιαίο νομικό ορισμό, το greenwashing περιλαμβάνει σε γενικές γραμμές περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς που είναι υπερβολικοί, παραπλανητικοί ή απλώς ψευδείς – με στόχο να πειστούν οι επενδυτές και καταναλωτές με οικολογική συνείδηση να αγοράσουν ή να υποστηρίξουν το εκάστοτε προϊόν.

Και η τακτική αυτή είναι άκρως προσοδοφόρα. Οι περισσότεροι καταναλωτές δηλώνουν διατεθειμένοι να πληρώσουν περισσότερα για ένα «βιώσιμο» προϊόν, ενώ οι εταιρείες που ισχυρίζονται πως πωλούν πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες παρουσιάζουν δυσανάλογη ανάπτυξη στην αγορά, σύμφωνα με έρευνα των συμβουλευτικών εταιρειών McKinsey και NielsenIQ.

Το greenwashing μπορεί να έχει πολλές και διαφορετικές μορφές – κάποιες περισσότερο και άλλες λιγότερο εμφανείς. Μία εταιρεία του τεχνολογικού κλάδου για παράδειγμα θα μπορούσε να ισχυρίζεται πως πρόκειται να εκμηδενίσει το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα, χωρίς ωστόσο να έχει στην πραγματικότητα κάποιο ενδελεχές πλάνο σε εφαρμογή. Ή μία συσκευασία σαμπουάν μπορεί να αναγράφει αόριστες λέξεις χωρίς συγκεκριμένη έννοια, υποστηρίζοντας πως το προϊόν είναι π.χ. «βιώσιμο» ή «φιλικό προς το περιβάλλον».

Τι είναι, επιτέλους, αυτό το greenwashing;



Ενίοτε μπορεί πάλι να δίνεται έμφαση σε ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του προϊόντος, χωρίς να παρέχονται ταυτόχρονα πληροφορίες σχετικά με τα υπόλοιπα στοιχεία του: ένα «πράσινο» φόρεμα για παράδειγμα μπορεί να έχει παραχθεί κατά 20% από ανακυκλωμένα υλικά, αλλά να αποτελεί προϊόν μίας επιχείρησης fast fashion από ένα εργοστάσιο που επιβαρύνει σημαντικά το περιβάλλον.

ΓΙΑΤΙ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟ GREENWASHING;

Για να αποτρέψουμε τις πιο καταστροφικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, πρέπει σύμφωνα με τους επιστήμονες να μειώσουμε τις εκπομπές αερίων κατά το ήμισυ ως το 2030 και να τις εκμηδενίσουμε ως το 2050.

Το greenwashing εμποδίζει την προσπάθεια αυτή επιτρέποντας στις εταιρείες να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους σαν να μην τρέχει τίποτα – μεγιστοποιώντας ενδεχομένως και τα κέρδη τους. Σύμφωνα

με τον ΟΗΕ το greenwashing όχι μόνο στρέφει την προσοχή μακριά από την εύρεση συγκεκριμένων λύσεων, αλλά επιπλέον υπονομεύει και την εμπιστοσύνη του κόσμου στη χάραξη μίας αξιόπιστης στρατηγικής για το κλίμα.

Την ίδια στιγμή το greenwashing αποτελεί ένα τόσο ευρέως διαδεδομένο όσο και αναπτυσσόμενο φαινόμενο. Μία αξιολόγηση της ΕΕ από το 2021 διαπίστωσε την ύπαρξη στοιχείων που καταδεικνύουν ότι το 42% των «πράσινων ισχυρισμών» εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ρουχισμό, τα καλλυντικά ή τις οικιακές συσκευές, είναι αναληθείς ή παραπλανητικοί. Σύμφωνα δε με έκθεση της εταιρείας RepRisk που εδρεύει στη Ζυρίχη, το 2023 σημειώθηκε αύξηση κατά 70% στα περιστατικά greenwashing στον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα.

Η ΝΟΜΙΚΗ ΜΑΧΗ

Παράλληλα αυξάνονται οι νομικές διαμάχες με αντικείμενο το greenwashing

– και οι ενάγοντες σημειώνουν σημαντικές νίκες. Τον προηγούμενο μήνα ένα ολλανδικό δικαστήριο απεφάνθη πως η καμπάνια «Fly Responsibly» της αεροπορικής εταιρείας KLM παραπλανούσε τους καταναλωτές, δεδομένου ότι το να ταξιδεύει κανείς με αεροπλάνο συμβάλλει σημαντικά στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και συνεπώς στην υπερθέρμανση της ατμόσφαιρας. Η Fossil Free, η περιβαλλοντική οργάνωση που κατέθεσε την επίμαχη αγωγή, χαιρέτισε την απόφαση του δικαστηρίου ως «μία ιστορική νίκη ενάντια στο greenwashing που κάνουν οι μεγάλοι ρυπαντές».

Εξίσου αυστηρή είναι και η στρατηγική της ΕΕ. Φέτος το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπερψήφισε την απαγόρευση προϊόντων που ισχυρίζονται πως είναι «κλιματικά ουδέτερα», «βιοδιασπώμενα», «φιλικά προς το περιβάλλον» ή «φυσικά» χωρίς να παρέχουν εμπεριστατωμένες αποδείξεις, όπως και των προϊόντων που αναγράφουν χωρίς απτά στοιχεία πως είναι ανθεκτικά ή επισκευάσιμα.